

İSTANBUL SANAYİ ODASI BAŞKANI:

İşsizlik konusunda sanayici de umutsuz

İŞSİZ kalan ve iş umudunu yitiren milyonlar için sanayicilerden de kötümser bir açıklama geldi. **İstanbul Sanayi Odası** Başkanı **Erdal Bahçivan**, "İstihdam konusunda ne yazık ki kısa vadede çözüm göremiyoruz" dedi. » **ŞEHRİBAN KIRI** 10'da

İSTİHDAM KONUSUNDA NE YAZIK Kİ KISA VADEDE ÇÖZÜM GÖRMÜYORUZ

Sanayici de umutsuz

İSO BAŞKANI ERDAL BAHCIVAN: 2021'de yüksek finansman maliyetleri ve daralan finans kaynakları, **sanayicinin** hem mevcut işletmelerin döndürülmesi hem de yeni yatırımların oluşturulabilmesi açısından elindeki en önemli stres kaynağı olacak.

İŞ'te
GÜNDEM

ŞEHRİBAN KIRAC
sehriban.kirac@gmail.com

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçıvan**, Türkiye'nin ne yazık ki son üç yıl yatırımsız bir dönem geçirdiğini vurgulayarak yeni bir büyüme modeline ihtiyaç olduğunu söyledi. Milyonlarca kişinin işsiz kaldığı ve iş umudunu yitirenler için **sanayicilerden** de kötümser bir açıklama geldi. Bahçıvan, "İstihdam konusunda ne yazık ki kısa vadede çözüm göremiyoruz" dedi. Bu yıl Türkiye ekonomisinin sıfıra yakın büyüyeceğini, finansman konusunun 2021 yılında da Türk **sanayicisinin** en önemli gündemi olacağını vurguladı. **İSO Başkanı Erdal Bahçıvan** ile pandeminin **sanayicilere** etkilerini ve krizden çıkış yollarını konuştu.

Sıfır büyüme

■ **Sanayi** sektörü pandemi sürecinde ne tür yaralar aldı? 2020 yılının ilk aylarında yeniden dengeleme, yeniden toparlanma diye umut edilen bir başlangıçın hemen akabinde yaşadığımız Covid-19 salgını büyük talihsizlik oldu. Covid-19 ile birlikte bütün dengeler altüst oldu. Şokun ilk etkilerini mayısta, nisanda belli bir boyutta atlattıktan sonra yılın ikinci yarısına biraz daha umutla girdik.

Pandemi döneminde **İSO** olarak bakanlıklarımızla, İstanbul Valiliği başta olmak üzere yerel otoritelerle **sanayicilerimiz** arasında sürekli bir köprü olma görevini 7/24 yerine ge-

tirdik. **İSO** olarak Covid-19 mücadelesinde **sanayi** işletmelerimizin ne-ler yapmaları gerektiğine ilişkin çok kapsamlı ve adeta adım adım müca-dele rehberi diyebileceğimiz bir ça-ışmaya da imza attık.

■ **Bu şartlarda ekonomide bir büyüme bekliyor musunuz, bu yıl Türkiye ne kadar büyüyecek?**

Yılı belli ki sıfır, eksi-artı arasın-da bir yerde bir büyümeyle kapata-cağız. Türkiye 2000'li yılların başın-dan beri çok güçlü büyümelerle alış-mış olan bir ekonomi. 2009 kriz yılı-nı saymazsak 2000'li yıllardan itiba-ren Türkiye'nin büyüme ortalaması yüzde 4'ler-5'ler seviyesinde. O açı-dan ne yazık ki 2018'den beri Tür-kiye düşük bir büyüme sürecine gir-miş vaziyette. Bu nedenle çeyrekler bazında bunu değerlendirmek yerli-ne daha geniş bantta bakmanın doğ-ru olduğunu düşünüyorum.

■ **Yeni normalde çarkların yeniden dönmeleri için hangi adımlar atılmalı?**

- Pandeminin bitimiyle Türkiye'nin yeni bir büyüme mo-delinde konusunda çok daha güçlü ve stratejik bir karar vermesi gereki-yor. Çünkü büyümenin oranından öteye büyümenin kalitesi önemli. Türkiye'nin artık dengeli, sürdürü-lebilir, nitelikli ve **sanayinin** payının güçlü olduğu bir büyüme modeline ihtiyacı var. 2021 ve sonrası için biz böyle bir modelin Türkiye açısın-dan çok daha doğru olacağını düşü-nüyoruz. Dar kesitli büyüme oranla-rı üzerinden konuşmak yerine 2021 sonrasında kaynakları doğru kulla-narak Türkiye'yi temel sorunların-dan kurtaracak bir büyüme modeli üzerinde durmalıyız.

Bu dönemde Uzakdoğu kaynaklı tedarikçiler alternatif olması açısın-dan Türkiye belli sektörlerde şü-nda bile görüyoruz ki tercih edilen tü-ke konumuna geçiyor. Özellikle bu yeni dönem gerektirdiği yatı-

Kaynaklar doğru kullanılmıyor

■ **Yeni yatırım dönemi için kaynak var mı?**

Türkiye'nin kaynak problemi yoktur, Türkiye'nin kaynakları doğru kullanma problemi var-dır. Yani biz önümüzdeki aylar-da, yıllarda, elimizdeki çok da bol olmayan kaynaklarımızı doğ-ru yönlendirip onu **sanayi** adı-na doğru geliştirebilirsek, bu dö-nemde elimize geçmiş olan eko-nomimizi bir üst lige çıkarma fır-satını da çok iyi kullanmış olu-ruz. Bunun için iyi bir kaynak

dağılımı ve destekleme modeline ihtiyaç var her yönüyle.

Ülkeye finans kaynaklarının akışında da bir pozitif takvime dönebilirsek... Finansmanın da-ha rahat ulaşabileceği, finansa da-ha rahat ulaşabileceğimiz bir dö-neme biz 2021'in ikinci yarısına doğru ulaşabilirsek herhalde yıl-ın ikinci çeyreğinden sonra da-ha pozitif, 2020'yi unutturacak, tam unutturmasa bile bize mor-al verecek olan bir sene hayatı-mıza girer.

rımlar noktasında algılarımızın çok açık olması gerekiyor.

Görüyoruz ki ne yazık ki son üç yıl-ın kendine has özelliklerinden dola-yı yatırımsız bir dönem geçirdik. Ya-ni **sanayinin** artık ne teknoloji ne de elindeki kapasite bizi bir üst li-

ge çıkarabilme imkânına sahip de-ğil. Yeni bir yatırım dönemine ihtiy-acımız var. Bu yatırım döneminin oluşabilmesi için de **sanayide** dönük kaynakların daha doğru kullanılabi-lmesi adına yeni bir stratejik süreç gerektiriyor.

ÖNCE KDV REFORMU YAPILSIN

■ **Yatırımsız dönemden bahset-tiniz işsizlik de artıyor, nasıl çö-zülecek bu sorun?**

İstihdam konusunda ne yazık ki kısa vadede çözüm göremiyoruz. Bir taraftan çok yüksek oranda iş-sizlikten bahsederken öbür taraf-tan da hâlâ daha yeterli ölçüde iş-tihdam bulamayan, yeterli ölçüde iş-i bulamayan binlerce **sanayici-mizi**, binlerce firmamızı duyumakta-yız. Bu konu da bizim önümüzdeki süreçte en önemli konu başlıkların-dan bir tanesi.

Eğer bir reform yapacaksa belki önce oradan başlamamız lazım; KDV reformu. Uzun yıllardan beri ha-yatımızda olan ama giderek bir üre-tim vergisine dönüşen KDV'nin de artık mevcut bu olumsuzluk teşkil eden halinden güçlü bir reformla dö-nüştürülmesi gerektiğini düşünüy-orum. Bu konuda bir rapor hazırlı-ğı içindeyiz, Maliye Bakanlığı ile pay-laşacağız. Ve Avrupa Birliği, Avru-pa ekonomisinin Türkiye'ye ihtiyacı, Türkiye'nin de Avrupa Birliği'nin eko-nomik desteği, iş ve stratejik orta-klığına ihtiyacı yüksek.

Finansal istikrar bozuldu

■ **Bu süreç şirketlerin borçluluk düzeyini ve borçlarını döndürme ka-biliyetini nasıl etkiledi?**

Biz **İSO** 500'ler de hep açıklıyo-ruz; finansman maliyetleri ne yazık ki faaliyet gelirlerinin yüzde 50 ile 60'ı arasında bir yerde duruyor. Bu yüksek finansman maliyetleriyle benim-enişem otur ki bu oran daha da artma-sın. O yüzden de finansman, 2021 yıl-ında da Türk **sanayicisinin** en önemli gündemi olacaktır.

Şu anda maalesef finansal istikra-rın son aylarda bozulduğunu gördük. 2021'in önemli bir döneminde yük-sek finansman maliyetlerinin ve da-ralan finans kaynaklarının, Türk **sa-nayicisinin** hem mevcut işletmele-rin döndürülmesi açısından hem de bizi bekleyen yeni yatırımların olu-şturulabilmesi açısından elindeki en önemli stres kaynaklarından birisi olacağını düşünüyorum.

Temkinli iyimseriz

■ **Sanayiciler olarak bu süreçte ne gibi dersler aldınız?**

2021'in en önemli sorusu, hiç kuş-kusuz pandemi ile ilgili yaşayacağı-

mız süreç olacaktır. Yılın son günle-rinde aşı ile ilgili ardi ardına gelen ve tüm dünyayı umutlandıran olum-lu haberlerle hepimiz gerçekten sağ-lıklı günlerin yakın olduğuna inanma-ya başladık. Fakat Covid-19 hakkında gelen son haberler, bu konudaki iyim-serliğimizi biraz daha ertelememize yol açabilir. İlk olarak İngiltere'de sap-tanan ve eskisine kıyasla daha hızlı bulaştığı açıklanan yeni tür koronavi-rüse karşı Dünya Sağlık Örgütü'nden gelen uyarı, bu açıdan çok önemli. Umarız ki bu yeni gelişme, tıpkı Co-vid-19 gibi bütün dünyayı yeniden ka-

sıp kavuracak bir dalgayla dönüşmez. Aksi halde bütün dünya gibi bizler de 2021'e ilişkin olumlu beklentilerimizi yeniden gözden geçirmek zorunda ka-lacağız. Şu anda bütün yeni gelişme-le-re karşın temkinli iyimserliğimizi ko-rudüğümüzü ifade etmek istiyoruz.

Gerçeklerin farkında olacağız, iyimserliğin ölçüsünü de kaçırmaya-cağız. Şu anda maalesef tekrar, içi-ne bulunduğumuz günlerde bir kısıt-lamalar, yasaklamalar dönemine gir-dik. Herkes sorunu önlemeye katkı sunacak bir hayat düzenini kurarsa savaşı kazanabiliriz.

Financing to top industrial sector's agenda

» THE MOST important topic on the Turkish industry's agenda in 2021 will be financing, Istanbul Chamber of Industry (İSO) Chairperson **Erdal Bahçivan** said yesterday.

"High financing costs and shrinking financial resources, both in terms of maintaining existing businesses and of creating new investments will be one of the most important sources of stress for the industry," he told Anadolu Agency (AA).

The second most important topic is employment, he said, as on the one side there is a high rate of unemployment and then on the other side, there are thousands of industrialists and firms that still cannot find the needed employees.

Commenting on the past year and 2021 expectations, Bahçivan said that it is a great misfortune that the COVID-19 pandemic coincided with the start of Turkey's "rebalancing and recovery."

The outbreak caused the existing economic balances to turn upside down in 2020 even though the year started on a positive note. He added that overcoming the initial shock of the pandemic has also provided a little more hope during the second quarter of this year.

The industrial sector has been continuing production while taking precautions even in the most severe days of the pandemic, Bahçivan said. "The sector has very successfully passed the test of maintaining the dynamism of production in all dimensions from logistics to employment, from supply chain to export, at the standards of a normal life."

Bahçivan stated that during the pandemic, İSO fulfilled its role acting as a constant bridge between ministries, the governorship of Istanbul, local authorities and industrialists, noting: "As İSO, to prepare ourselves for the post-pandemic process, we also conducted an important report study with the participation of all our sectors and professional committees. Our meetings with the Ministry of Trade and the Ministry of Industry and Technology on the evolution of these reports continue."

İSO has also signed "a very comprehensive and almost step-by-step guide on what our industrial enterprises should do in the fight against COVID-19. We also held training meetings covering many sectors from organized industrial zones (OIZ) to different industrial facilities, which are still ongoing." Bahçivan emphasized that since the early 2000s, the Turkish economy has become accustomed to strong growth trends.

"When we look at the 2000s, except for the crisis year of 2009, we see an average growth rate of 4% to 5% for Turkey," he said but noted that since 2018 the country has been in a period of low growth.

"Therefore, I think it is better to look at a broader band instead of evaluating it quarterly," he said, regarding this year's growth expectations.

What is important is the quality of the growth, Bahçivan stressed, as Turkey needs a balanced, sustainable, qualified growth model in which the strength of the industry's share is high.

He said Turkey is expected to follow this model in 2021 and beyond. Noting that it would be impossible to disband economic activity over the outbreak, Bahçivan said the mutated virus that has emerged in the U.K. is pushing countries to implement new restrictions and measures again.

He said that the European Union is Turkey's most important business partner in every field of cooperation, including business opportunities, tourism, exports and investments.

Adding that the European economy needs Turkey as much as Turkey needs the economic, business and strategic partnership of the EU.

İSTANBUL / DAILY SABAH WITH AA

YAPISAL REFORMLAR

"Önce üretim vergisine dönüşen KDV'den başlayalım"

ISO Başkanı

Bahçıvan: Hazırladığımız raporu Hazine ve Maliye Bakanlığı ile paylaşacağız /03

● **İSO BAŞKANI ERDAL BAHÇIVAN** 2020 YILINI DEĞERLENDİRDİ, 2021 BEKLENTİLERİNİ AÇIKLADI:

Eğer reform yapacaksak önce KDV'den başlanmalı

KDV'nin yıllar içinde giderek bir üretim vergisine dönüştüğünü bildiren **İSO Başkanı Bahçivan** "Artık mevcut olumsuzluk teşkil eden halinden güçlü bir reformla dönüştürülmesi gerektiğini düşünüyorum. Bu konudaki raporumuzu Maliye Bakanlığı ile paylaşacağız" dedi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan, Türk sanayisinin en önemli gündem konusunun finansman olacağını belirterek, "2021'in önemli bir döneminde yüksek finansman maliyetlerinin ve daralan finans kaynaklarının, Türk sanayicisinin hem mevcut işletmelerin sürdürülmesi açısından hem de bizi bekleyen yeni yatırımların oluşturulabilmesi açısından elindeki en önemli stres kaynaklarından birisi olacağını düşünüyorum" dedi. **İSO Başkanı Erdal Bahçivan**, ikinci önemli konunun istihdam olduğunu dikkat çekti ve şöyle de-

vam etti: "Ne yazık ki bu konuda kısa vadede çözüm göremiyoruz. Bir taraftan çok yüksek oranda işsizlikten bahsederken, öbür taraftan da hala daha yeterli ölçüde işçi bulamayan binlerce **sanayicimizi**, binlerce firmamızı duymaktayız. En önemli gördüğüm bir başkaka-konu da, ki eğer bir reform yapacak belki önce oradan başlamamız lazım, KDV reformu. Uzun yıllardan beri hayatımızda olan ama giderek bir üretim vergisine dönüşen KDV'nin de artık mevcut bu olumsuzluk teşkil eden halinden güçlü bir reformla dönüştürülmesi gerektiğini düşünüyorum. Bu konuda zaten bir rapor hazırlığı içindeyiz, Maliye Bakanlığı ile paylaşacağız."

Sürdürülebilirlik esası

Ekonomik hayatın artık gelecek yıllarda sürdürülebilirlik teması üzerinden çok daha güçlü şekilleneceğini düşündüğünü aktaran Bahçivan, **İSO** olarak 2021'deki iş programlarının en önemli bölümünü sürdürülebilirlik esası üzerine kuracaklarını sözlerine ekledi.

2020 yılına ilişkin değerlendirmelerini ve 2021'den beklentilerini paylaşan Bahçivan, salgının, "yeniden dengeleme ve toparlanma" diye umut edilen bir başlangıcın hemen akabinde gelmesinin büyük talihsizlik olduğunu söyledi. Bahçivan, olumlu bir başlangıç yapılan 2020'de salgın sonrası tüm dengelerin altüst olduğunu belirterek, şokun ilk etkilerinin atlatılmasının ardından yılın ikinci yarısına biraz daha umutla girildiğini ifade etti.

Sanayi sektörünün, salgının en ağır olduğu günlerde dahi alınan önlemlerle üretimini aksatmayarak sürdürdüğünü aktaran Bahçivan, "Sektör, lojistiğinden istihdamına, tedarik zincirinden ihracat noktasına, her boyutunda üretimin dinamizmini normal bir yaşamın standartlarında sürdürebilme sınavını çok başarıyla verdi" dedi.

Yeni büyüme modeli şart

Erdal Bahçivan, bu yıl yaşanan gerçeklerden sonra büyümenin çok küçük bir artı veya çok küçük bir eksi düzeyde gerçekleşmesi-

nin önemli olmadığını vurguladı. Bu yılın sıfıra yakın eksi ya da artı bir büyümeye kapatılacağı öngörüsünde bulunan Bahçivan, Türkiye'nin yeni bir büyüme modeli konusunda salgının bitimiyle beraber çok daha güçlü ve stratejik bir karar vermesi gerektiğini vurguladı.

Bahçivan "Büyümede orandan öte yıllardan beri söylediğimiz bir gerçek var; büyümenin kalitesi. Türkiye'nin artık dengeli, sürdürülebilir, nitelikli ve **sanayinin** payının güçlü olduğu bir büyüme modeline ihtiyacı var. 2021 ve sonrası için biz böyle bir modelin Türkiye açısından çok daha doğru olacağını düşünüyoruz. Dar kesitli büyüme oranları üzerinden konuşmak yerine 2021 sonrasında kaynakları doğru kullanarak Türkiye'yi temel sorunlarından kurtaracak olan, temel sorunlarından arındırılmış bir büyüme modeli üzerinde durmalıyız. Hep söylediğim bir hususu tekrarlayayım: Türkiye'nin kaynak problemi yoktur, Türkiye'nin kaynakları doğru kullanma problemi vardır" diye konuştu.

İSTANBUL/AA

TEMKİNLİ İYİMSERLİĞİMİZİ KORUMAMIZ GEREKİYOR

İSO Başkanı Bahçivan, virüsün mutasyon riskinin iyimserliğin ertelenmesine yol açtığını kaydederek şunları söyledi: "Umarız ki bu yeni gelişme dünyayı yeniden kasıp kavuracak bir dalgaya dönüşmez. Şu anda bütün yeni gelişmelere karşı temkinli iyimserliğimizi koruduğumuzu ifade etmek istiyorum. Bu kışın en azından maksimum tedbirle geçmesi gerektiğini aklımızdan çıkarmamalıyız."

HAZİNE VE MB'NİN BAŞINA DENEYİMLİ İSİMLER GETİRİLDİ

ERDAL BAHÇIVAN, Türkiye için ekonomide yeni dönemin başladığını anımsatarak, hem Merkez Bankası hem de Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın başına deneyimli isimlerin geldiğini söyledi. Salgının gündemden adım adım çıkmasıyla 2021'in ilk dönemleri olmasa dahi bahardan sonra umut ışığının tekrar yanabileceğini ifade eden Bahçivan, "Finansmanın daha rahatlayabileceği, finans daha rahat ulaşabileceğimiz bir döneme yılın ikinci yarısına doğru ulaşabilirsek herhalde ikinci çeyrekte sona daha pozitif, 2020'yi tam unutturmasa bile bize moral verecek olan bir yıl hayatımıza girer. Bunun için de tekrar söylüyorum, ölçülü bir iyimserliği korumamız gerekiyor. Gerçeklerin farkında olacağız, iyimserliğin ölçüsünü de kaçırmayacağız" diye konuştu. Bahçivan, AB'nin Türkiye'nin turizm, ihracat, yatırımlar ve her türlü farklı organizasyon ve işbirliğinde en önemli dostu ve iş ortağı olduğunu söyledi. Avrupa ekonomisinin Türkiye'ye, Türkiye'nin de AB'nin ekonomik desteğine, iş ve stratejik ortaklığına yüksek ihtiyaç duyduğunu aktaran Bahçivan, "Akılsızın 2021'de galip geleceğini düşünüyorum. Son dönemlerde hükümetimizin de bu konuda verdiği mesajlar bence son derece değerli ve dikkat çekici" dedi.

Sanayinin gündemi finansman olacak

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı **Erdal Bahçivan**, yeni tip koronavirüs salgınının "yeniden dengelenme ve toparlanma" diye umut edilen bir başlangıcın hemen akabinde gelmesinin büyük talihsizlik olduğunu söyledi. Bahçivan, olumlu bir başlangıç yapılan 2020'de salgın sonrası tüm dengelerin altüst olduğunu belirterek, şokun ilk etkilerinin atlatılmasının ardından yılın ikinci yarısına biraz daha umutla girildiğini ifade etti. **Sanayi** sektörünün, salgının en ağır olduğu günlerde dahi alınan önlemlerle üretimini aksatmayarak sürdürdüğünü aktaran Bahçivan, "Sektör, lojistikinden istihdamına, tedarik zincirinden ihracat noktasına, her boyutunda üretimin dinamizmini normal bir yaşamın standartlarında sürdürebilme sınavını çok başarıyla verdi." dedi. Bahçivan, şunları kaydetti: "İSO olarak pandemi sonrası süreç

kendimizi hazırlamak adına Price Waterhouse'la birlikte tüm sektörlerimizin ve meslek komitelerimizin katılımıyla önemli bir rapor çalışması da yaptık. Şu anda Ticaret Bakanlığımız ve **Sanayi** ve Teknoloji Bakanlığımız ile bu raporların bundan sonraki sürece evrilmesi konusundaki toplantılarımız devam ediyor. Kovid-19 mücadelesinde **sanayi** işletmelerimizin neler yapmaları gerektiğine ilişkin çok kapsamlı ve adeta adım adım mücadele rehberi diyebileceğimiz bir çalışmaya da imza attık. Güçlü bir danışman firmayla bu konuda bir çalışmayı 'Kovid-19 ile Mücadele El Kitabı' altında kitaplaştırdık. Bu konuda ayrıca, organize **sanayi** bölgelerinden farklı **sanayi** tesislerine kadar birçok sektörü kapsayacak şekilde eğitim toplantıları da yaptık ki bu çalışmalar halen devam ediyor."

●İSTANBUL-AA

TÜRK SANAYİSİNİN 2021'DE EN ÖNEMLİ GÜNDEMİ FINANSMAN OLACAK

Istanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçivan, 2021'de Türk sanayisinin en önemli gündem konusunun finansman olacağını söyledi.

AA muhabirine 2020 yılına ilişkin değerlendirmelerini ve 2021'den beklentilerini anlatan **Istanbul Sanayi Odası (ISO) Başkanı Erdal Bahçivan**, yeni tip koronavirüs salgının "yeniden dengelenme ve toparlanma" diye umut edilen bir başlangıcın hemen akabinde gelmesinin büyük talihsizlik olduğunu söyledi.

Bahçivan, olumlu bir başlangıç yapılan 2020'de salgın sonrası tüm dengelerin altüst olduğunu belirterek, şokun ilk etkilerinin atlatılmasının ardından yılın ikinci yarısına biraz daha umutla girildiğini ifade etti.

Sanayi sektörünün, salgının en ağır olduğu günlerde dahi alınan önlemlerle üretimini aksatmayarak sürdürdüğünü aktaran Bahçivan, "Sektör, lojistikten istihdamına, tedarik zincirinden ihracat noktasına, her boyutunda üretimin dinamizmini normal bir yaşamın standartlarında sürdürebilme sınavını çok başarıyla verdi." dedi.

Bahçivan, salgın sürecinde **ISO**'nun bakanlıklar, İstanbul Valiliği ve yerel otorite ile **sanayiciler** arasında sürekli bir köprü olma görevini yerine getirdiğini belirterek, şunları kaydetti:

"**ISO** olarak pandemi sonrası süreçte kendimizi hazırlamak adına Price Waterhouse'la birlikte tüm sektörlerimizin ve meslek komitelerimizin katılımıyla önemli bir rapor çalışması da yaptık. Şu anda Ticaret Bakanlığı-mız ve **Sanayi** ve Teknoloji Bakanlığımız ile bu raporların bundan sonraki süreçte evrilmesi konusundaki toplantılarımız devam ediyor. Kovid-19 mücadelesinde **sanayi** işletmelerimizin neler yapmaları gerektiğine ilişkin çok kapsamlı ve adeta adım adım mücadele rehberi diyebileceğimiz bir çalışmaya da imza attık. Güçlü bir danışman firmayla bu konuda bir çalışmayı 'Kovid-19 ile Mücadele El Kitabı' altında kitaplaştırdık. Bu konuda ayrıca, organize **sanayi** bölgelerinden farklı **sanayi** tesislerine kadar birçok sektöre kapsayacak şekilde eğitim toplantıları da yaptık ki bu çalışmalar halen devam ediyor." "Yılı sıfıra yakın bir büyümeyle kapatacağımızı öngörüyoruz"

Erdal Bahçivan, bu yıl yaşanan gerçeklerden sonra büyümenin çok küçük bir artı veya çok küçük bir eksi düzeyde gerçekleşmesinin önemli olmadığını vurguladı. Bu yılın sıfıra yakın eksi ya da artı bir büyümeyle kapatılacağı öngörüsünde bulunan Bahçivan, "Türkiye, 2000'li yılların başından beri çok güçlü büyümelere alışmış bir ekonomi. Toplum, bu güçlü büyümelerin tadını fazlasıyla gördü. Baktığımız zaman 2009 kriz yılını saymazsak 2000'li yıllardan itibaren Türkiye'nin büyüme ortalaması yüzde 4-5'ler seviyesinde. O açıdan ne yazık ki 2018'den beri Türkiye düşük bir büyüme sürecine girmiş vaziyette. Bu nedenle çeyrekler bazında bunu değerlendirmek yerine daha geniş bantta bakmanın doğru olduğunu düşünüyorum." ifadelerini kullandı.

Bahçivan, Türkiye'nin yeni bir büyüme modelinde salgının bitimiyle beraber çok daha güçlü ve stratejik bir karar vermesi gerektiğini belirterek, şunları söyledi: "Büyümede orandan öte yıllardan beri söylediğimiz bir gerçek var; büyümenin kalitesi. Türkiye'nin artık dengeli, sürdürülebilir, nitelikli ve **sanayinin** payının güçlü olduğu bir büyüme modeline ihtiyacı var. 2021 ve sonrası için biz böyle bir modelin Türkiye açısından çok daha doğru olacağını düşünüyoruz. Dar kesitli büyüme oranları üzerinden konuşmak yerine 2021 sonrasında kaynakları doğru kullanarak Türkiye'yi temel sorunlarından kurtaracak olan, temel sorunlarından arındırılmış bir büyüme modeli üzerinde durmalıyız. Hep söylediğim bir hususu tekrarlayayım; Türkiye'nin kaynak problemi yoktur, Türkiye'nin kaynakları doğru kullanma problemi vardır."

"Bir süre daha ekonomik aktiviteleri salgından ayırmamız kolay değil"

ISO Başkanı Bahçivan, 2021'in en önemli sorusunun salgının gidişatı olacağını aktararak, yılın son günlerinde aşıyla ilgili olumlu haberler alınsa da virüsün mutasyon riskinin iyimserliğin ertelenmesine yol açtığını kaydetti.

İlk olarak İngiltere'de saptanan ve eskisine kıyasla daha hızlı bulaştığı açıklanan Kovid-19'da yeni türe karşı Dünya Sağlık Örgütü'nden (DSÖ) gelen uyarının önemine işaret eden Bahçivan, şöyle devam etti:

"Yeni tür koronavirüsün, İngiltere dışında Danimarka, Hollanda ve Avustralya'da da görülmeye, birçok ülke gibi ülkemizde de çok hızlı önlemler alınmasına yol açtı. Tedbiren İngiltere, Danimarka, Hollanda ve Güney Afrika'dan ülkemize olan uçuşlarda geçici durdurma kararı alındı. Umarız ki bu yeni gelişme, tıpkı Kovid-19 gibi bütün dünyayı yeniden kasıp kavuracak bir dalgaya dönüşmez. Aksi halde bütün dünya gibi bizler de 2021'e ilişkin olumlu beklentilerimizi yeniden gözden geçirmek zorunda kalacağız. Şu anda bütün yeni gelişmelere karşın temkinli iyimserliğimizi koruduğumuzu ifade etmek istiyorum. Bu kışın en azından maksimum tedbirle geçmesi gerektiğini aklımızdan çıkarmamalıyız. Dünyadaki gelişmeler de aynı paralelde geçecek. Avrupa bir kapanıp açılırsa, ABD de tekrar bir kapanma dönemine girecek gibi... O yüzden de belli bir süre daha ekonomik aktiviteleri salgından ayırmamız çok kolay değil."

"Öçülü iyimserliği korumamız gerek"

Erdal Bahçivan, Türkiye için ekonomide yeni dönemin başladığını anımsatarak, hem Merkez Bankası hem de Hazine ve Maliye Bakanlığının başına deneyimli isimlerin geldiğini söyledi.

Salgının gündemden adım adım çıkmasıyla 2021'in ilk dönemleri olmasa dahi bahardan sonra umut ışığının tekrar yanabileceğini ifade eden Bahçivan, "Finansmanın daha rahatlayabileceği, finansa daha rahat ulaşabileceğimiz bir döneme yılın ikinci yarısına doğru ulaşabilirsek herhalde ikinci çeyrekte sonra daha pozitif, 2020'yi tam unutturmasa bile bize moral verecek olan bir yıl hayatımıza girer. Bunun için de tekrar söylüyorum, ölçülü bir iyimserliği korumamız gerekiyor. Gerçeklerin farkında olacağız, iyimserliğin ölçüsünü de kaçırmayacağız." diye konuştu.

Bahçivan, AB'nin Türkiye'nin turizm, ihracat, yatırımlar ve her türlü farklı organizasyon ve iş birliğinde en önemli dostu ve iş ortağı olduğunu söyledi.

Avrupa ekonomisinin Türkiye'ye, Türkiye'nin de AB'nin ekonomik desteğine, iş ve stratejik ortaklığına yüksek ihtiyaç duyduğunu aktaran Bahçivan, "Akliselimin 2021'de galip geleceğini düşünüyorum. Son dönemlerde hükümetimizin de bu konuda verdiği mesajlar bence son derece değerli ve dikkat çekici." dedi.

ISO Başkanı Erdal Bahçivan, 2021'de Türk sanayisinin en önemli gündem konusunun yine finansman olacağını belirterek, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Maalesef finansal istikrarın son aylarda bozulduğunu gördük. 2021'in önemli bir döneminde yüksek finansman maliyetlerinin ve daralan finans kaynaklarının, Türk **sanayicisinin** hem mevcut işletmelerin döndürülmesi açısından hem de bizi bekleyen yeni yatırımların oluşturulabilmesi açısından elindeki en önemli stres kaynaklarından birisi olacağını düşünüyorum."

İkinci önemli konu istihdam. Ne yazık ki bu konuda kısa vadede çözüm göremiyoruz. Bir taraftan çok yüksek oranda işsizlikten bahsederken, öbür taraftan da hala daha yeterli ölçüde işçi bulamayan binlerce **sanayicimizi**, binlerce firmamızı duymaktayız. En önemli gördüğüm bir başka konu da ki eğer bir reform yapacaksak belki önce oradan başlamamız lazım, KDV reformu. Uzun yıllardan beri hayatımızda olan ama giderek bir üretim vergisine dönüşen KDV'nin de artık mevcut bu olumsuzluk teşkil eden halden güçlü bir reformla dönüştürülmesi gerektiğini düşünüyorum. Bu konuda zaten bir rapor hazırlığı içindeyiz, Maliye Bakanlığı ile paylaşacağız."

Ekonomik hayatın artık gelecek yıllarda sürdürülebilirlik teması üzerinden çok daha güçlü şekilleneceğini düşündüğünü aktaran Bahçivan, **ISO** olarak 2021'deki iş programlarının en önemli bölümünü sürdürülebilirlik esasları üzerine kuracaklarını sözlerine ekledi.

AA

**İSTANBUL
SANAYİ ODASI**

İSO TEŞVİK MASASI İLE DEVLET DESTEKLERİNDEN YARARLANMAK ARTIK ÇOK DAHA KOLAY

Teşvik masası birimimizle güncellenen mevzuatı takip ediyor,
firmanıza en uygun devlet desteklerini, teşvik ve hibeleri araştırıyor,
hızlı bir şekilde sonuca ulaşmanızı sağlıyoruz.

Detaylı bilgi için iletişim bilgileri: Teşvik Masası Koordinatörü S. Selin KARAHAN
Tel: (0 212) 252 29 00 / 265 E-posta: tesvikmasasi@iso.org.tr

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

YATIRIM

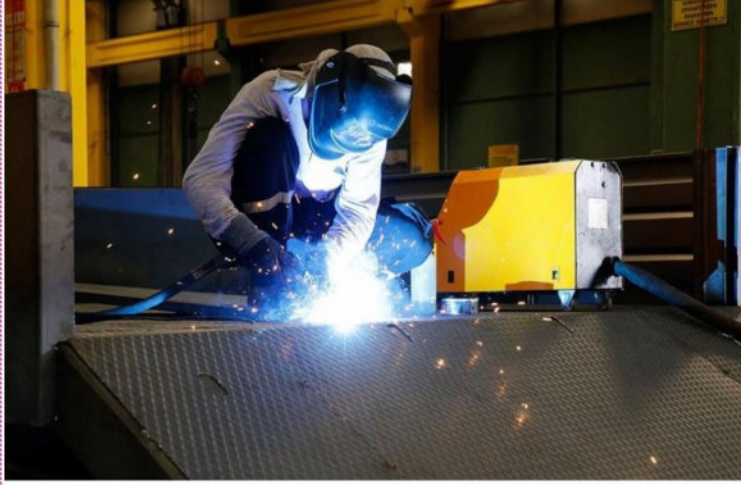
TEŞVİK

BÜLTENİ

2020
ÜÇÜNCÜ ÇEYREK

Türk sanayisinin 2021'de en önemli gündemi finansman olacak

"Yılı sıfıra yakın bir büyümeyle kapatacağımızı öngörüyoruz"

Erdal Bahçivan, bu yıl yaşanan gerçeklerden sonra büyümenin çok küçük bir artı veya çok küçük bir eksi düzeyde gerçekleşmesinin önemli olmadığını vurguladı. Bu yılın sıfıra yakın eksi ya da artı bir büyümeyle kapatılacağı öngörüsünde bulunan Bahçivan, "Türkiye, 2000'li yılların başından beri çok güçlü büyümelere alışmış bir ekonomi. Toplum, bu güçlü büyümelerin tadını fazlasıyla gördü. Baktığımız zaman 2009 kriz yılını saymazsak 2000'li yıllardan itibaren Türkiye'nin büyüme ortalaması yüzde 4-5'ler seviyesinde. O açıdan ne yazık ki 2018'den beri Türkiye düşük bir büyüme sürecine girmiş vaziyette. Bu nedenle

bizler de 2021'e ilişkin olumlu beklentilerimizi yeniden gözden geçirmek zorunda kalacağız. Şu anda bütün yeni gelişmelere karşı temkinli iyimserliğimizi koruduğumuzu ifade etmek istiyorum. Bu kışın en azından maksimum tedbirle geçmesi gerektiğini aklımızdan çıkarmamalıyız. Dünyadaki gelişmeler de aynı paralelde geçecek. Avrupa bir kapanıp açılırken, ABD'de tekrar bir kapanma dönemine girecek gibi... O yüzden de belli bir süre daha ekonomik aktiviteleri salgından ayırmamız çok kolay değil."

"Ölçülü iyimserliği korumamız gerek"

Erdal Bahçivan, Türkiye için ekonomide yeni dönemin başladığını anımsatarak, hem Merkez Bankası hem de Hazine ve Maliye Bakanlığının başına deneyimli isimlerin geldiğini söyledi.

Salgının gündemden adım adım çıkmasıyla 2021'in ilk dönemleri olmasa dahi bahardan sonra umut ışığının tekrar yanabileceğini ifade eden Bahçivan, "Finansmanın daha rahatlayabileceği, finansa daha rahat ulaşabileceğimiz bir döneme yılın ikinci yarısına doğru ulaşabilirsek herhalde ikinci çeyrekte sona daha pozitif, 2020'yi tam unutturmasa bile bize moral verecek olan bir yıl hayatımıza girer. Bunun için de tekrar söylüyorum, ölçülü bir iyimserliği korumamız gerekiyor. Gerçeklerin farkında olacağız, iyimserliğin ölçüsünü de kaçırmayacağız." diye konuştu.

Bahçivan, AB'nin Türkiye'nin turizm, ihracat, yatırımlar ve her türlü farklı organizasyon ve iş birliğinde en önemli dostu ve iş ortağı olduğunu söyledi.

Avrupa ekonomisinin Türkiye'ye, Türkiye'nin de AB'nin ekonomik desteğine, iş ve stratejik ortaklığına yüksek ihtiyaç duyduğunu aktaran Bahçivan, "Akılselimin 2021'de galip geleceğini düşünüyorum. Son dönemlerde hükümetimizin de bu konuda verdiği mesajlar bence son derece değerli ve dikkat çekici." dedi.

ISO Başkanı Erdal Bahçivan, 2021'de Türk sanayisinin en önemli gündem konusunun yine finansman olacağını belirterek, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Maalesef finansal istikrarın son aylarda bozulduğunu gördük. 2021'in önemli bir döneminde yüksek finansman maliyetlerinin ve daralan finans kaynaklarının, Türk sanayicisinin hem mevcut işletmelerin döndürülmesi açısından hem de bizi bekleyen yeni yatırımların oluşturulabilmesi açısından elindeki en önemli stres kaynaklarından birisi olacağını düşünüyorum.

İkinci önemli konu istihdam. Ne yazık ki bu konuda kısa vadede çözüm göremiyoruz. Bir taraftan çok yüksek oranda işsizlikten bahsederken, öbür taraftan da hala daha yeterli ölçüde işçi bulamayan binlerce sanayicimizi, binlerce firmamızı duymaktayız. En önemli gördüğüm bir başka konu da ki eğer bir reform yaparsak belki önce oradan başlamamız lazım. KDV reformu. Uzun yıllardan beri hayatımızda olan ama gidecek bir üretim vergisine dönüşen KDV'nin de artık mevcut bu olumsuzluk teşkil eden halinden güçlü bir reformla dönüştürülmesi gerektiğini düşünüyorum. Bu konuda zaten bir rapor hazırlığı içindeyiz, Maliye Bakanlığı ile paylaşacağız." Ekonomik hayatın artık gelecek yıllarda sürdürülebilirlik teması üzerinden çok daha güçlü şekilleneceğini düşündüğünü aktaran Bahçivan, ISO olarak 2021'deki iş programlarının en önemli bölümünü sürdürülebilirlik esası üzerine kuracaklarını sözlerine ekledi.

Haber Merkezi

İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçivan, 2021'de Türk sanayisinin en önemli gündem konusunun finansman olacağını söyledi.

2020 yılına ilişkin değerlendirmelerini ve 2021'den beklentilerini anlatan **İstanbul Sanayi Odası (ISO) Başkanı Erdal Bahçivan**, yeni tip koronavirüs salgınının "yeniden dengeleme ve toparlanma" diye umut edilen bir başlangıcın hemen akabinde gelmesinin büyük talihsizlik olduğunu söyledi. Bahçivan, olumlu bir başlangıç yapılan 2020'de salgın sonrası tüm dengelerin altüst olduğunu belirterek, şokun ilk etkilerinin atlatılmasının ardından yılın ikinci yarısına biraz daha umutla girildiğini ifade etti.

Sanayi sektörünün, salgının en ağır olduğu günlerde dahi alınan önlemlerle üretimini aksatmayarak sürdürdüğünü aktaran Bahçivan, "Sektör, lojistiğinden istihdamına, tedarik zincirinden ihracat noktasına, her boyutunda üretimin dinamizmini normal bir yaşamın standartlarında sürdürebilme sınavını çok başarıyla verdi." dedi.

Bahçivan, salgın sürecinde ISO'nun bakanlıklar, İstanbul Valiliği ve yerel otorite ile sanayiciler arasında sürekli bir köprü olma görevini yerine getirdiğini belirterek, şunları kaydetti:

"ISO olarak pandemi sonrası süreçte kendimizi hazırlamak adına Price Waterhouse'la birlikte tüm sektörlerimizin ve meslek komitelerimizin katılımıyla önemli bir rapor çalışması yaptık. Şu anda Ticaret Bakanlığımız ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız ile bu raporların bundan sonraki süreçte evrilmesi konusundaki toplantılarımız devam ediyor. Kovid-19 mücadelesinde sanayi işletmelerimizin neler yapmaları gerektiğine ilişkin çok kapsamlı ve adeta adım adım mücadele rehberi diyebileceğimiz bir çalışmaya da imza attık. Güçlü bir danışman firmayla bu konuda bir çalışmayı 'Kovid-19 ile Mücadele El Kitabı' altında kitaplaştırdık. Bu konuda ayrıca, organize sanayi bölgelerinden farklı sanayi tesislerine kadar birçok sektörü kapsayacak şekilde eğitim toplantıları da yaptık ki bu çalışmalar halen devam ediyor."

çeyrekler bazında bunu değerlendirmek yerine daha geniş bantta bakmanın doğru olduğunu düşünüyorum." ifadelerini kullandı..

Bahçivan, Türkiye'nin yeni bir büyüme modeli konusunda salgının bitimiyle beraber çok daha güçlü ve stratejik bir karar vermesi gerektiğini belirterek, şunları söyledi:

"Büyümede orandan öte yıllardan beri söylediğimiz bir gerçek var; büyümenin kalitesi. Türkiye'nin artık dengeli, sürdürülebilir, nitelikli ve sanayinin payının güçlü olduğu bir büyüme modeline ihtiyacı var. 2021 ve sonrası için biz böyle bir modelin Türkiye açısından çok daha doğru olacağını düşünüyoruz. Dar kesitli büyüme oranları üzerinden konuşmak yerine 2021 sonrasında kaynakları doğru kullanarak Türkiye'yi temel sorunlarından kurtaracak olan, temel sorunlarından arındırılmış bir büyüme modeli üzerinde durmalıyız. Hep söylediğim bir hususu tekrarlayayım; Türkiye'nin kaynak problemi yoktur, Türkiye'nin kaynakları doğru kullanma problemi vardır."

"Bir süre daha ekonomik aktiviteleri salgından ayırmamız kolay değil"

ISO Başkanı Bahçivan, 2021'in en önemli sorusunun salgının gidişatı olacağını aktararak, yılın son günlerinde aşıyla ilgili olumlu haberler alınsa da virüsün mutasyon riskinin iyimserliğin ertelenmesine yol açtığını kaydetti.

İlk olarak İngiltere'de saptanan ve eskisine kıyasla daha hızlı bulaştığı açıklanan Kovid-19'da yeni türe karşı Dünya Sağlık Örgütü'nden (DSO) gelen uyarının önemine işaret eden Bahçivan, şöyle devam etti:

"Yeni tür koronavirüsün, İngiltere dışında Danimarka, Hollanda ve Avustralya'da da görülmesi, birçok ülke gibi ülkemizde de çok hızlı önlemler alınmasına yol açtı. Tedbiren İngiltere, Danimarka, Hollanda ve Güney Afrika'dan ülkemize olan uçuşlarda geçici durdurma kararı alındı. Umarım ki bu yeni gelişme, tıpkı Kovid-19 gibi bütün dünyayı yeniden kasıp kavuracak bir dalgaya dönüşmez. Aksi halde bütün dünya gibi

Sanayicinin finansman ihtiyacı artıyor

İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçivan,

2021'de Türk sanayisinin en önemli gündem

konusunun finansman yani para olacağını söyledi.

"Türkiye'nin kaynak problemi yoktur, Türkiye'nin kaynakları doğru kullanma problemi vardır" diyen Bahçivan, 2021'de Türk sana-

yisinin en önemli gündem konusunun yine finansman olacağını belirtti.

Bahçivan, "Maalesef finansal istikrarın son aylarda bozulduğunu gördük. İkinci önemli konu istihdam. Ne yazık ki bu konuda kısa vadede çözüm göremiyoruz" dedi. • 4'TE

Sanayici paraya hasret

İstanbul Sanayi Odası Başkanı **Erdal Bahçivan**, 2021'de Türk **sanayisi**-nin en önemli gündem konusunun finansman yani para olacağını söyledi

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı **Erdal Bahçivan**, koronavirus salgınının 'yeniden dengelenme ve toparlanma' diye umut edilen bir başlangıcın hemen akabinde gelmesinin büyük talihsizlik olduğunu söyledi. Bahçivan, olumlu bir başlangıç yapılan 2020'de salgın sonrası tüm dengelerin altüst olduğunu belirterek, şokun ilk etkilerinin atlatılmasının ardından yılın ikinci yarısına biraz daha umutla girildiğini ifade etti. **Sanayi** sektörünün, salgının en ağır olduğu günlerde dahi alınan önlemlerle üretimini aksatmayarak sürdürdüğünü aktaran Bahçivan, "Sektör, lojistiğinden istihdamına, tedarik zincirinden ihracat noktasına, her boyutunda üretimin dinamizmini normal bir yaşamın standartlarında sürdürebilme sınavını çok başarıyla verdi" dedi.

Büyüme 'sıfır' olacak

Erdal Bahçivan, bu yıl ya-

şanan gerçeklerden sonra büyümenin çok küçük bir artı veya çok küçük bir eksi düzeyde gerçekleşmesinin önemli olmadığını vurguladı. Bu yılın sıfıra yakın eksi ya da artı bir büyümeyle kapatılacağı öngörüsünde bulunan Bahçivan, "Türkiye, 2000'li yılların başından beri çok güçlü büyümelere alışmış bir ekonomi. Toplum, bu güçlü büyümele- rin tadını fazlasıyla gördü. Baktığımız zaman 2009 kriz yılını saymazsak 2000'li yıllar-

dan itibaren Türkiye'nin büyüme ortalaması yüzde 4-5'ler seviyesinde. O açıdan ne yazık ki 2018'den beri Türkiye düşük bir büyüme sürecine girmiş vaziyette. Bu nedenle çeyrekler bazında bunu değerlendirmek yerine daha geniş bantta bakmanın doğru olduğunu düşünüyorum" ifade- rini kullandı.

Kaynaklar doğru kullanılmıyor

"Türkiye'nin kaynak prob-

lemi yoktur, Türkiye'nin kaynakları doğru kullanma problemi vardır" diyen Bahçivan, 2021'de Türk **sanayisinin** en önemli gündem konusunun yine finansman olacağını belirtti. Bahçivan, şunları söyledi: "Maalesef finansal istikrarın son aylarda bozulduğunu gördük. 2021'in önemli bir döneminde yüksek finansman maliyetlerinin ve daralan finans kaynaklarının, Türk **sanayicisinin** hem mevcut işletmelerin döndürülmesi açısından hem de bizi bekleyen yeni yatırımların oluşturulabilmesi açısından elindeki en önemli stres kaynaklarından birisi olacağını düşünüyorum. İkinci önemli konu istihdam. Ne yazık ki bu konuda kısa vadede çözüm göremiyoruz. Bir taraftan çok yüksek oranda işsizlikten bahsederken, öbür taraftan da hala daha yeterli ölçüde işçi bulamayan binlerce **sanayici-mizi**, binlerce firmamızı duy-maktayız." **AA**

Türk sanayisinin 2021 gündemi finansman

İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçivan, 2021'de Türk sanayisinin en önemli gündem konusunun finansman olacağını söyledi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan, yeni tip koronavirüs salgınının "yeniden dengeleme ve toparlanma" diye umut edilen bir başlangıçın hemen akabinde gelmesinin büyük talihsizlik olduğunu söyledi.

Bahçivan, olumlu bir başlangıç yapılan 2020'de salgın sonrası tüm dengelerin altüst olduğunu belirterek, şokun ilk etkilerinin atılmasının ardından yılın ikinci yarısına biraz daha umutla girildiğini ifade etti.

Sanayi sektörünün, salgının en ağır olduğu günlerde dahi alınan önlemlerle üretimini aksatmayarak sürdürdüğünü aktaran Bahçivan, "Sektör, lojistikten istihdamına, tedarik zincirinden ihracat noktasına, her boyutunda üretimin dinamizmini normal bir yaşamın standartlarında sürdürebilme sınavını çok başarıyla verdi." dedi.

Bahçivan, salgın sürecinde **İSO**'nun bakanlıklar, İstanbul Valiliği ve yerel otorite ile **sana-yiciler** arasında sürekli bir köprü olma görevini yerine getirdiğini belirterek, şunları kaydetti: "İSO olarak pandemi sonrası süreci kendimizi hazırlamak adına Price Waterhouse'la birlikte tüm sektörlerimizin ve meslek komitelerimizin katılımıyla önemli bir rapor çalışması da yaptık. Şu anda Ticaret Bakanlığımız ve **Sanayi** ve Teknoloji Bakanlığımız ile bu raporların bundan sonraki süreçte evrilmesi konusundaki toplantılarımız devam ediyor. Covid-19 mücadelesinde **sanayi** işletmelerimizin neler yapmaları gerektiğine ilişkin çok kapsamlı ve adeta adım adım mücadele rehberi diyebileceğimiz bir çalışmaya da imza attık. Güçlü bir danışman firmayla bu konuda bir çalışmayı 'Covid-19 ile Mücadele El Kitabı' altında kitaplaştırdık. Bu konuda ayrıca, organize **sanayi** bölgelerinden farklı **sanayi** tesislerine kadar birçok sektörü kapsayacak şekilde eğitim toplantıları da yaptık ki bu çalışmalar halen devam ediyor."

'Bir süre daha ekonomik aktiviteleri salgından ayırmamız kolay değil'

İSO Başkanı Bahçivan, 2021'in en önemli sorusunun salgının gidişatı olacağını aktararak, yılın son günlerinde ağırla ilgili olumlu haberler alınsa da virüsün mutasyon riskinin iyimserliğin ertelenmesine yol açtığını kaydetti. İlk olarak İngiltere'de saptanan ve eskisine kıyasla daha hızlı bulaştığı açıklanan Covid-19'da yeni türe karşı Dünya Sağlık Örgütü'nden (DSÖ) gelen uyarının önemine işaret eden Bahçivan, şöyle devam etti:

"Yeni tür koronavirüsün, İngiltere dışında Danimarka, Hollanda ve Avustralya'da da görülmesi, birçok ülke gibi ülkemizde de çok hızlı önlemler alınmasına yol açtı. Tedbiren İngiltere, Danimarka, Hollanda ve Güney Afrika'dan ülkemize olan uçuşlarda geçici durdurma kararı alındı. Umamız ki bu yeni gelişme, tıpkı Covid-19 gibi bütün dünyayı yeniden kapsıyacak bir dalgaya dönüşmez. Aksi halde bütün dünya gibi bizler de 2021'e ilişkin olumlu beklentilerimizi yeniden gözden geçirmek zorunda kalacağız. Şu anda bütün yeni gelişmelere karşın temkinli iyimserliğimizi koruduğumuzu ifade etmek istiyorum. Bu kışın en azından maksimum tedbirle geçmesi gerektiğini aklımızdan çıkarmamalıyız. Dünyadaki gelişmeler de aynı paralelde geçecek. Avrupa bir kapanıp açılarken, ABD'de tekrar bir kapanma dönemine girecek gibi... O yüzden de belli bir süre daha ekonomik aktiviteleri salgından ayırmamız çok kolay değil."

'Yılı sıfıra yakın bir büyümeyle kapatacağımızı öngörüyorum'

ERDAL Bahçivan, bu yıl yaşanan gerceklerden sonra büyümenin çok küçük bir artı veya çok küçük bir eksi düzeyde gerçekleşmesinin önemli olmadığını vurguladı.

Bu yılın sıfıra yakın eksi ya da artı bir büyümeyle kapatacağı öngörüsünde bulunan Bahçivan, "Türkiye, 2000'li yılların başından beri çok güçlü büyümelere alışmış bir ekonomi. Toplum, bu güçlü büyümelerin tadını fazlasıyla gördü. Baktığımız zaman 2009 kriz yılını saymazsak 2000'li yıllardan itibaren Türkiye'nin büyüme ortalaması yüzde 4-5'ler seviyesindedir. O açıdan ne yazık ki 2018'den beri Türkiye düşük bir büyüme sürecine girmiş vaziyette. Bu nedenle çeyrekler bazında bunu değerlendirmek yerine daha geniş bantta bakmanın doğru olduğunu düşünüyorum." ifadelerini kullandı.

Bahçivan, Türkiye'nin yeni bir büyüme

modeli konusunda salgının bitimiyle beraber çok daha güçlü ve stratejik bir karar vermesi gerektiğini belirterek, şunları söyledi:

"Büyümede orandan öte yıllardan beri söylediğimiz bir gerçek var; büyümenin kalitesi. Türkiye'nin artık dengeli, sürdürülebilir, nitelikli ve **sanayinin** payının güçlü olduğu bir büyüme modeline ihtiyacı var. 2021 ve sonrası için biz böyle bir modelin Türkiye açısından çok daha doğru olacağını düşünüyoruz. Dar kesitli büyüme oranları üzerinden konuşmak yerine 2021 sonrasında kaynakları doğru kullanarak Türkiye'yi temel sorunlarından kurtaracak olan, temel sorunlarından arındırılmış bir büyüme modeli üzerinde durmalıyız. Hep söylediğim bir hususu tekrarlayalım; Türkiye'nin kaynakları problemi yoktur, Türkiye'nin kaynakları doğru kullanma problemi vardır." (AA)

Türk sanayisinin 2021'de en önemli gündemi finansman olacak

İSTANBUL (AA)- İstanbul Sanayi Odası Başkanı **Erdal Bahçivan**, 2021'de Türk sanayisinin en önemli gündem konusunun finansman olacağını söyledi. AA muhabirine 2020 yılına ilişkin değerlendirmelerini ve 2021'den beklentilerini anlatan **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** Başkanı **Erdal Bahçivan**, yeni tip koronavirüs salgınının "yeniden dengeleme ve toparlanma" diye umut edilen bir başlangıcın hemen akabinde gelmesinin büyük talihsizlik olduğunu söyledi.

Bahçivan, olumlu bir başlangıç yapılan 2020'de salgın sonrası tüm dengelerin altüst olduğunu belirterek, şokun ilk etkilerinin atlatılmasının ardından yılın ikinci yarısına biraz daha umutla girildiğini ifade etti. **Sanayi** sektörünün, salgının en ağır olduğu günlerde dahi alınan önlemlerle üretimini aksatmayarak sürdürdüğünü aktaran Bahçivan, "Sektör, lojistikinden istihdamına, tedarik zincirinden ihracat noktasına, her boyutunda üretimin dinamizmini normal bir yaşamın standartlarında sürdürebilme sınavını çok başarıyla verdi." dedi.

Bahçivan, salgın sürecinde **İSO**'nun bakanlıklar, İstanbul Valiliği ve yerel otorite ile **sana-yiciler** arasında sürekli bir köprü olma görevini yerine getirdiğini belirterek, şunları kaydetti: "**İSO** olarak pandemi sonrası sürece kendimizi hazırlamak adına Price Waterhouse'la birlikte tüm sektörlerimizin ve meslek komitelerimizin katılımıyla önemli bir rapor çalışması da yaptık. Şu anda Ticaret Bakanlığımız ve **Sanayi** ve Teknoloji Bakanlığımız ile bu raporların bundan sonraki süreçte evrilmesi konusunda ki toplantılarımız devam ediyor. Covid-19 mücadelesinde **sanayi** işletmelerimizin neler yapmaları gerektiğine ilişkin çok kapsamlı ve adeta adım adım mücadele rehberi diyebileceğimiz bir çalışmaya da imza attık. Güçlü bir danışman firmayla bu konuda bir çalışmayı 'Covid-19 ile Mücadele El Kitabı' altında kitaplaştırdık. Bu konuda ayrıca, organize **sanayi** bölgelerinden farklı **sana-**

yi tesislerine kadar birçok sektörlü kapsayacak şekilde eğitim toplantıları da yaptık ki bu çalışmalar halen devam ediyor."

"YILI SIFIRA YAKIN BİR BÜYÜMEYLE KAPATACAĞIMIZI ÖNGÖRÜYÖRÜM"

Erdal Bahçivan, bu yıl yaşanan gerçeklerden sonra büyümenin çok küçük bir artı veya çok küçük bir eksi düzeyde gerçekleşmesinin önemli olmadığını vurguladı. Bu yılın sifıra yakın eksi ya da artı bir büyümeyle kapatılacağı öngörüsünde bulunan Bahçivan, "Türkiye, 2000'li yılların başından beri çok güçlü büyümelere alışmış bir ekonomi. Toplum, bu güçlü büyümelerin tadını fazlasıyla gördü. Baktığımız zaman 2009 kriz yılını saymazsak 2000'li yıllardan itibaren Türkiye'nin büyüme ortalaması yüzde 4-5'ler seviyesinde. O açıdan ne yazık ki 2018'den beri Türkiye düşük bir büyüme sürecine girmiş vaziyette. Bu nedenle çeyrekler bazında bunu değerlendirmek yerine daha geniş bantta bakmanın doğru olduğunu düşünüyorum." ifadelerini kullandı.

Bahçivan, Türkiye'nin yeni bir büyüme modeli konusunda salgının bitimiyle beraber çok daha güçlü ve stratejik bir karar vermesi gerektiğini belirterek, şunları söyledi: "Büyümede orandan öte yıllardan beri yaşadığımız bir gerçek var; büyümenin kalitesi. Türkiye'nin artık dengeli, sürdürülebilir, nitelikli ve **sanayinin** payının güçlü olduğu bir büyüme modeline ihtiyacı var. 2021 ve sonrası için biz böyle bir modelin Türkiye açısından çok daha doğru olacağını düşünüyoruz.

Dar kesitli büyüme oranları üzerinden konuşmak yerine 2021 sonrasında kaynakları doğru kullanarak Türkiye'yi temel sorunlarından kurtaracak olan, temel sorunlarından arındırılmış bir büyüme modeli üzerinde durmalıyız. Hep söylediğim bir hususu tekrarlayayım; Türkiye'nin kaynak problemi yoktur, Türkiye'nin kaynakları doğru kullanma problemi vardır."